

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku B. Sp. z o.o. z siedzibą w W. obecnie Syndyka masy upadłości B. Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanej J. P.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (płatnik) – obecnie w upadłości, od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 6 maja 2014 r. oddalającego odwołanie spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 28 stycznia 2013 r., stwierdzającej, że zainteresowana J. P. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów o świadczenie usług u płatnika składek, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach wskazanych w decyzji (pkt I), zmienił zaskarżony wyrok w pkt II w ten

sposób, że zasądził od płatnika na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem pierwszej instancji (pkt II), oraz zasądził od płatnika na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniewego (pkt III).

Sądy obu instancji ustaliły, że płatnik składek jest firmą usługową i realizuje usługi na rzecz podmiotów zewnętrznych z różnych branż produkcyjnych za pomocą własnych zasobów pracowniczych. Świadczył usługi outsourcingowe między innymi dla C. S.A. Płatnik zawarł z zainteresowaną umowy nazwane umowami o dzieło, których przedmiotem było wykonanie w określonym terminie i za określoną cenę partii zestawów promocyjnych kosmetyków oraz konfekcjonowanie i spakowanie określonej ilości produktów kosmetycznych na terenie C. S.A. w W.. Wypłata wynagrodzenia następowała po potwierdzeniu terminowego i prawidłowego wykonania czynności będących przedmiotem umowy na podstawie rachunku przedstawionego przez zainteresowaną. Praca zainteresowanej była świadczona na terenie zakładu zamawiającego oraz w godzinach prowadzenia działalności przez ten zakład. Miała ona wykonać konkretne zadanie, w określonym czasie i za określoną cenę. Każdorazowo określano wzór, w jaki sposób ma być wykonany i zapakowany zestaw promocyjny. Po wykonaniu przez zainteresowaną konfekcjonowania i spakowania zestawów promocyjnych, odbierał je kontroler jakości ze spółki płatnika, a kierownik usługi w imieniu spółki, przekazywał zapakowane produkty zamawiającemu. O sposobie oraz technice wykonania zestawów decydowały samodzielnie osoby wykonujące te czynności, jednak musiały złożyć to według przedstawionego wzoru. W takim stanie faktycznym Sąd drugiej instancji na gruncie art. 627, 734 § 1 i art. 750 k.c. uznał, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. W sytuacji, w której zainteresowana wykonywała powtarzalne i proste prace fizyczne, rozliczane czasem pracy, nie można twierdzić, że doszło do zawarcia umowy o dzieło, gdyż istotą uzgodnionego zobowiązania była staranność wykonywanych czynności.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku pełnomocnik płatnika zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji, polegające na nierozpoznaniu wszystkich jej zarzutów, w tym naruszenia art. 227 w związku z art. 217 k.p.c. oraz art. 65 § 2 k.c.,

art. 380 w związku z art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie postanowień Sądu pierwszej instancji oddalających jego wnioski dowodowy, art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak uzasadnienia podstawy faktycznej wyroku, niewskazanie przyczyn niedopuszczenia dowodów, co doprowadziło do nieprawidłowego uzasadnienia wyroku, art. 102 k.p.c. w związku z art. 380 k.p.c. przez błędne uznanie, że nie zostało wykazane, iż płatnik pozostaje w trudnej sytuacji gospodarczej, a organ rentowy domaga się wyrównania składek za okres wielu lat, W skardze kasacyjnej zarzucono również naruszenie prawa materialnego - art. 65 § 2 w związku z art. 353¹ k.c. przez błędną interpretację oświadczeń woli stron oraz art. 734 w związku z art. 750 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.).

Pełnomocnik płatnika wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym.

Składając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik płatnika składek odwołał się do przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Sformułował w sprawie istotne zagadnienie prawne: „czy gotowy zestaw promocyjny produktów kosmetycznych obejmujący określoną ilość składników wchodzących w skład zestawu oraz wymagający jego przygotowania od podstaw, tj. od złożenia kartonika, przez odpowiedni dobór elementów składowych, aż po jego zapakowanie, jest dziełem tj. wytworem indywidualnym wykonawcy?”. Twierdził również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd drugiej instancji naruszył wskazane w podstawach skargi przepisy postępowania oraz przepisy prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie należało zauważyć, że wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania zostały oparte na występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej

(art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Tymczasem w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się - por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2011 r., I PK 43/11 (niepublikowany), że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Mając na uwadze, że oczywista zasadność skargi powinna być dostrzegalna *prima facie*, bez wdawania się w szczegółowe badanie podstaw zaskarżenia, brak podstaw do twierdzenia, że Sąd Apelacyjny w sposób oczywisty naruszył wskazane w podstawach skargi przepisy.

Skarżący w pierwszej kolejności powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa i jego prawidłowego stosowania. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania zagadnienia prawnego, także przytoczenia jego podstaw (konkretnych przepisów prawnych), wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii sformułowanego

zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a skarżący nie przytoczył istotnych okoliczności uzasadniających zmianę utrwalonej judykatury (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Tymczasem wskazywane w skardze kasacyjnej istotne zagadnienie prawne w istocie sprowadza się do kontestowania stanu faktycznego i pytania, czy wykonane przez zainteresowaną czynności można uznać za dzieło. Kwalifikacja umowy stron nie budzi kontrowersji ani rozbieżnych ocen w sprawie, w której ustalono, że indywidualnie oznaczony rezultat nie był przedmiotem umów zawieranych między skarżącym i zainteresowaną, a realizacja umowy polegała na wykonywaniu powtarzalnych, technicznych czynności. Te stwierdzenia wypływają z ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 *in fine* oraz art. 398³ § 3 k.p.c.). Prowadzi to do wniosku, że zagadnienie prawne zaprezentowane przez płatnika składek nie cechuje się prawną istotnością w rozumieniu w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Tym się kierując, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 102 k.p.c.